

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Από το πρακτικό της 4^{ης} /2015 τακτικής συνεδρίασης
του Συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας Προσοτσάνης.

Στο Δημοτικό Κατάστημα Προσοτσάνης στις 31-3-2015 ημέρα Τρίτη και ώρα 15.00 μμ, συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση το συμβούλιο της Δημοτικής Κοινότητας Προσοτσάνης του Δήμου Προσοτσάνης ύστερα από την αριθ. πρωτ : 15/27-3-2015 έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου της σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 88 & 89 του Ν.3852/2010 η οποία επιδόθηκε και γνωστοποιήθηκε νόμιμα.

Διαπιστώθηκε απαρτία δεδομένου ότι σε σύνολο πέντε (5) μελών παραβρέθηκαν οι παρακάτω παρόντες :

Τα πρακτικά τήρησε η υπάλληλος του Δήμου κ. Ναλμπάντη Ελένη

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

- 1)Κυρίου Κυριάκος
- 2)Κούσιογλου Θεοδοσία
- 3)Τσιρτσιμάλης Κωνσταντίνος

ΑΠΟΝΤΕΣ

- 1)Αθανασιάδου Μαρία
- 2) Τζωρτζίου Ανέστης

οι οποίοι δεν ήλθαν αν και κλήθηκαν νόμιμα

Αριθ.Απόφ: 18 /2015

**ΘΕΜΑ: Πρόταση για αναγνώριση της Δημοτικής Κοινότητας Προσοτσάνης ως
μαρτυρική Κωμόπολη**

Ο Πρόεδρος εισηγούμενος το 4ο θέμα της ημερήσιας διάταξης προσκόμισε το αριθ.24/10-12-2014 έγγραφο του Μουσικοχορευτικού Συλλόγου Προσοτσάνης «Ο ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ» προς τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου κ.Ντεμίρη Αθανάσιο και τον Πρόεδρο της ΔΚ Προσοτσάνης κ.Κυρίου Κυριάκο, το οποίο αναφέρει τα παρακάτω:

Αξιότιμοι κ. Πρόεδροι

Με το Προεδρικό Διάταγμα αριθ. 139 /2014 (ΦΕΚ 230 τ. Α΄ 16-10-2014) έπειτα από πρόταση στις 26-3-2014 της Ειδικής Επιτροπής που συγκρότησε το Υπουργείο Εσωτερικών βάσει του νόμου 2503/1997 (άρθρο 18 παρ. 5) η οποία αποτελείται από έναν καθηγ. Νεοελληνικής Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (φέτος ήταν ο κ. Χατζηβασιλείου Ευάνθης από το Δοξάτο), έναν εκπρόσωπο της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. και από τον προϊστάμενο της αρμόδιας διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών, η γειτονική Δημοτική Ενότητα Κορμίστας νομού Σερρών αναγνωρίστηκε από την πολιτεία ως μαρτυρική για τα 101 θύματα που σφαγιάστηκαν από τα φασιστικά Βουλγαρικά στρατεύματα κατοχής κατά την αποφράδα ημέρα της Τετάρτης 1^η Οκτωβρίου 1941 κατά τα γεγονότα της Δράμας.

Με το παραπάνω Διάταγμα χαρακτηρίστηκαν επίσης μαρτυρικά χωριά: η Τ.Κ. Κερασόβου Ιωαννίνων και τα χωριά του Ανατολικού Κιλκίς: Κλειστό, Αμπελόφυτο και Κυδωνιά (με διαφορετικά αιτιολογικά).

Οι 46 Δήμοι και οι 4 Κοινότητες της χώρας που στην περιφέρεια των οποίων έχουν χαρακτηριστεί 90 μέχρι σήμερα μαρτυρικά χωριά και πόλεις της περιόδου 1940-45 (χωρίς αυτά

που αναγνωρίστηκαν φέτος με το παραπάνω Π.Δ.), συγκρότησαν «Δίκτυο Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών της Ελλάδας Περίοδος 1940-45» υπό μορφή Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρίας με έδρα τα Καλάβρυτα, με σκοπό τη συνεργασία για την προβολή και ανάδειξη της ιστορίας των μαρτυρικών περιοχών της χώρας, καθώς και την οργανωμένη συμμετοχή στο αντίστοιχο παγκόσμιο δίκτυο. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, το έτος 2010 εκδόθηκε ένα πολυτελές βιβλίο-λεύκωμα υπό τον τίτλο «Ελληνικά Ολοκαυτώματα 1940-45» (εκδ. οίκος Λιβάνη, ISBN 978-960-14-2305-0) με περιληπτική αναφορά στα γεγονότα του κάθε τόπου.

Στο εν λόγω Δίκτυο δραμινή συμμετοχή, εξαιτίας των γεγονότων της περιόδου Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου 1941 γνωστή ως εξέγερση ή σφαγή της Δράμας, υπάρχουν: α) η πόλη της Δράμας που αναγνωρίστηκε ως μαρτυρική με το Π.Δ. 277/16-12-1998 για τα 562 θύματα που είχε, β) η κωμόπολη του Δοξάτου που αναγνωρίστηκε ως μαρτυρική με το ίδιο παραπάνω Π.Δ. για τα 238 θύματα, και γ) η κωμόπολη της Χωριστής που αναγνωρίστηκε ως μαρτυρική με το Π.Δ. 140/5-8-2005 για τα 147 θύματα που είχε.

Συνολικά στο νομό Δράμας τη συγκεκριμένη περίοδο οι Βούλγαροι δολοφόνησαν 1.547 άτομα, ενώ συνολικά στους νομούς Δράμας-Καβάλας-Σερρών 2.140 αθώους ανθρώπους ως αντίποινα στην εξέγερση της Δράμας της 28ης Σεπτεμβρίου 1941 (σύμφωνα με τους Πασχαλίδη Δημ. & Χατζηναστασίου Τάσου που κάνανε έρευνα και δημοσιεύτηκε το 2003 από την ΔΕΚΠΟΤΑ Δράμας). Στην Προσοτσάνη τα θύματα των γεγονότων αυτών ανέρχονται σε 148 (όσα και της Χωριστής).

Η Προσοτσάνη όμως δεν βρίσκεται στον κατάλογο των 95 έως τώρα αναγνωρισμένων μαρτυρικών πόλεων και χωριών της Ελλάδας, γιατί καμία δημοτική Αρχή μέχρι σήμερα δεν έδειξε το ανάλογο ενδιαφέρον ώστε να καταθέσει σχετικό αίτημα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Μουσικοχορευτικού Συλλόγου Προσοτσάνης «ο Μέγας Αλέξανδρος», ζητά από εσάς να ξεκινήσετε άμεσα τη διαδικασία της αναγνώρισης της Προσοτσάνης ως μαρτυρικής κωμόπολης από την πολιτεία, λαμβάνοντας τις ανάλογες αποφάσεις (ως Δημοτική Κοινότητα Προσοτσάνης και ως Δημοτικό Συμβούλιο Προσοτσάνης).

Το χρωστάμε στους νεκρούς μας που θυσιάστηκαν άδικα από τα βουλγαρικά φασιστικά κατοχικά στρατεύματα, το δικαιούται η Προσοτσάνη για να γραφτεί στους επίσημους μαρτυρικούς τόπους της Ελλάδας αλλά και του κόσμου.

Είμαστε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή παροχή οποιασδήποτε βοήθειας.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος
Παπαδόπουλος Κων/νος

Ο Γεν. Γραμματέας
Αραμπατζής Ιωάννης

Συνεχίζοντας ο Πρόεδρος αναφέρει ότι μαρτυρικά χωριά και πόλεις χαρακτηρίζονται στην Ελλάδα, όσα έχουν υποστεί μεγάλες καταστροφές από ξένους εισβολείς ή κατακτητές σε περιόδους πολεμικών συγκρούσεων.

Για το σκοπό αυτό συνιστάται τριμελής επιτροπή, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η οποία υποβάλλει αιτιολογημένη πρόταση για τον χαρακτηρισμό των πόλεων και των χωριών ως «μαρτυρικών» που έχουν υποστεί μεγάλες καταστροφές (απώλειες ανθρώπων, υλικές ζημιές) κατά την αντίσταση εναντίον των δυνάμεων κατοχής 1941-1944.

Ο χαρακτηρισμός γίνεται με Προεδρικό Διάταγμα το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος προσκόμισε έναν ογκώδη φάκελο, προιόν πολύχρονης έρευνας, στον οποίο περιέχονται διάφορα στοιχεία σύμφωνα με τους ερευνητές κ.κ. Πασχαλίδη Δημήτριο & Χατζηναστασίου Τάσο, που έκαναν έρευνα η οποία δημοσιεύτηκε το 2003 από την ΔΕΚΠΟΤΑ Δράμας με τίτλο «Τα γεγονότα της Δράμας, (Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 1941) εξέγερση ή προβοκάτσια;» η οποία βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών το 2004 και από την οποία διαφαίνονται τα γεγονότα που συντελέστηκαν στην Προσοτσάνη όπως παρακάτω:

Το βράδυ της **28^{ης} Σεπτεμβρίου 1941** συναντήθηκαν στη θέση Προφ. Ηλίας 50 περίπου ένοπλοι κάτοικοι της Προσοτσάνης με αρχηγούς τους Παναγιώτη Φωτόπουλο και Αντώνη Νικολαΐδη.

Το σύνθημα για την έναρξη της εξέγερσης (συντονισμένα σε πολλά χωριά και στην πόλη της Δράμας όπου οργανώθηκαν κρυφά αντάρτικες ομάδες υπό τη γενική αρχηγεία της τοπικής οργάνωσης του Κ.Κ.Ε. στη Δράμα), θα δινόταν με την ανατίναξη του εργοστασίου ηλεκτροφωτισμού στον Αρκαδικό Δράμας. Αν και ο σύνδεσμος που στάλθηκε να παρατηρεί δεν κατόρθωσε να δει τη φωτιά, γύρω στα μεσάνυχτα αποφασίστηκε από την ηγετική ομάδα της Προσοτσάνης να πάρει την πρωτοβουλία και να δράσει. Οι επαναστάτες χωρίστηκαν σε ομάδες και κατέλαβαν το Αστυνομικό Τμήμα και το κτίριο της Κοινότητας. Κατά τις συμπλοκές με τους Βούλγαρους, σκοτώθηκαν ένας βούλγαρος αστυνομικός και ένας βούλγαρος αγροφύλακας, ενώ συνέλαβαν τους υπόλοιπους διοικητικούς και αστυνομικούς υπαλλήλους. Σε ενέδρα που στήθηκε έξω από την Προσοτσάνη, σκοτώθηκαν δύο ακόμη στρατιώτες της βουλγαρικής περιπόλου.

Όλη την επόμενη ημέρα **Δευτέρα 29 Σεπτεμβρίου 1941** η Προσοτσάνη ήταν στα χέρια των επαναστατών. Ύψωσαν την ελληνική και την κόκκινη σημαία στο κτίριο της Κοινότητας και στο καμπαναριό της ερειπωμένης βουλγαρικής εκκλησίας, ως σύμβολα ελευθερίας. Την ίδια ημέρα, ο τελάλης της κωμόπολης κάλεσε τους κατοίκους να συγκεντρωθούν στην πλατεία όπου τους μίλησε ο Αντώνης Νικολαΐδης για καθολική εξέγερση των κατοίκων της περιοχής, καλώντας τους νέους να τον ακολουθήσουν στο βουνό. Τα ξημερώματα της επόμενης ημέρας αρκετοί επαναστάτες κινήθηκαν προς το Φωτολίβος με τελικό προορισμό το όρος Παγγαίο, αφήνοντας την Προσοτσάνη ανυπεράσπιστη.

Σύμφωνα με τα βουλγαρικά αρχεία, στις **30 Σεπτεμβρίου 1941** βουλγαρικές στρατιωτικές και αστυνομικές δυνάμεις ενισχυμένες με πυροβολικό, επιτέθηκαν στην Προσοτσάνη, ενώ ταυτόχρονα βομβάρδισε και η αεροπορία. Καταδίωξαν και σκότωσαν πολλούς κατοίκους που έτρεχαν προς τα χωράφια για να σωθούν, ενώ κατέστρεψαν και ορισμένα σπίτια. Σύντομη μάχη έγινε στη θέση «Ρόσλεν» στην είσοδο της Προσοτσάνης, όπου σκοτώθηκαν 4 έλληνες επαναστάτες (Ηρακλής Καβάκας, Γεώργιος Πούλιος, Νικόλαος Υφαντόπουλος και Γιάννης Βεληγιάντσος). Στη συνέχεια οι βουλγαρικές αρχές συνέλαβαν 1.500 περίπου κατοίκους και τις μεν γυναίκες τις οδήγησαν στα σχολεία, τους δε άνδρες στη παλιά βουλγαρική εκκλησία. Εκεί τους χώρισαν σε κατηγορίες αναλόγως του τόπου καταγωγής τους ή αν μιλούν τη βουλγαρική γλώσσα. Τελικά, αφού έγινε η τελική επιλογή αυτών που θα εκτελεστούν, τους υπόλοιπους τους ελευθέρωσαν.

Την επόμενη ημέρα **1 Οκτωβρίου 1941** τους κρατούμενους μετέφεραν με λεωφορεία στη γέφυρα του ποταμού Αγγίτη προς Αλιστράτη Σερρών, 10 χλμ από την Προσοτσάνη όπου και τους εκτέλεσαν. Ορισμένοι Προσοτσανιώτες βρήκαν το θάνατο και σε διάφορες άλλες περιοχές όπως Παγγαίο, ποταμό Στρυμόνα κ.α. κατά τη διάρκεια των εκτεταμένων αντιποίνων που εφάρμοσαν οι Βούλγαροι για την εξέγερση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας, **συνολικά 148 κάτοικοι της Προσοτσάνης εκτελέστηκαν** (127 στην Προσοτσάνη και στη γύρω περιοχή όπως γέφυρα Αγγίτη και 21 σε άλλα μέρη της Ανατολικής Μακεδονίας). Προς τιμήν τους έχει κατασκευαστεί μνημείο κενοτάφιο με τα ονοματεπώνυμα των εκτελεσθέντων στο νεκροταφείο Προσοτσάνης.

Επίσης, στην Προσοτσάνη απονεμήθηκε ο **Πολεμικός Σταυρός Α' τάξεως με το Β.Δ. 255 /21-10-1945** (επισυνάπτεται φωτοαντίγραφο) διότι οι κάτοικοί της κατά την περίοδο της

βουλγαρικής κατοχής «καίτοι εδεινοπάθησαν και εδοκιμάσθησαν σκληρώς, επέδειξαν αξιοθαύμαστον πατριωτικήν διαγωγήν, αντοχήν απaráμιλον και ηρωισμόν μέχρις αυτοθυσίας». Επιπλέον υπενθυμίζεται ότι, κατά τη 2^η Βουλγαρική κατοχή (1916-18) σύμφωνα με τα αποσπάσματα εκθέσεων: α) της Πανεπιστημιακής Επιτροπής «Περί των εν Ανατολική Μακεδονία διαπραχθεισών υπό των βουλγάρων ωμοτήτων και καταστροφών» Εν Αθήναις τυπογραφείο Εστία, 1918 και β) της Διεθνούς (διασυμμαχικής) επιτροπής Νανσύ, Παρίσι-Στρασβούργο 1919, εκποτίστηκαν ως όμηροι στη Βουλγαρία 287 Προσοτσανιώτες (επισυνάπτεται ονομαστικός κατάλογος αυτών), εκ των οποίων απεβίωσαν εκεί 31 άτομα ενώ δεν επέστρεψαν 33 (αγνοούμενοι). Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στις παραπάνω Επιτροπές, δολοφονήθηκαν από τους Βουλγάρους 12 κάτοικοι της Προσοτσάνης (εκ των οποίων 8 άτομα στην Προσοτσάνη και στη γύρω περιοχή, ενώ 4 άτομα στην Νέα Καρβάλη Καβάλας στη διάρκεια καταναγκαστικών έργων).

Επειδή αποτελεί χρέος μας προς τους πολυάριθμους νεκρούς που θυσιάστηκαν άδικα από τα βουλγαρικά φασιστικά κατοχικά στρατεύματα κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 1941 και θεωρούμε ότι δικαιούται η Προσοτσάνη να χαρακτηριστεί «μαρτυρική» σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, προτείνει ο Πρόεδρος τα μέλη ν'αποφασίσουν σχετικά.

Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ άκουσε την εισήγηση του Προέδρου και

Ελαβε υπόψη τις διατάξεις

- της παρ.5 του άρθρου 18 του Ν.2503/1997
- του άρθρου 83 του Ν.3852/2010

Ακολουθεί διαλογική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων και

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

1.-Προτείνει την αναγνώριση της Δημοτικής Κοινότητας Προσοτσάνης ως «μαρτυρική Κωμόπολη» με την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.5 του άρθρου 18 του Ν.2503/1997, για όλους τους λόγους που αναφέρονται στο ιστορικό της απόφασης αυτής

2.-Παραπέμπει την απόφαση αυτή, μαζί με τον σχετικό φάκελο στο Δημοτικό Συμβούλιο για την λήψη σχετικής απόφασης.

Η απόφαση αυτή πήρε αριθμό 18/2015

Γι' αυτό έχει συνταχθεί το πρακτικό αυτό το οποίο και υπογράφεται όπως ακολουθεί.

Ο Πρόεδρος
Υπογραφή

Η Γραμματέας
υπογραφή

Τα Μέλη
υπογραφές

**Ακριβές Απόσπασμα
Ο Πρόεδρος
της Δημοτικής Κοινότητας**

ΚΥΡΙΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΣ